

Požar na pogorju Stola nad Breginjem

Avtor:
Peter Rosič, GČ 1. st.

V torek, 5. julija 2022, me je okoli pol dvanajstih poklical prijatelj gasilec, da je na pogorju Stola, levo od cerkvice sv. Marjete, opazil dim. V tem času je že piskal pozivnik. Vsem breginjskim gasilcem je bilo popolnoma jasno, kaj pomeni, da gori na pobočju Stola. Strm teren, večinoma nedostopen za vozila, nevarnost hitrega širjenja požara, podtalni požari, dolgotrajna intervencija ... Poleg tega pa je vsakdo od nas pomislil tudi na požar iz leta 1992, ko je ravno na tem pobočju v sedmih dneh pogorelo 1800 hektarjev travnikov in gozda. Ta požar je, do zadnjega požara na Krasu, veljal za največji požar v Republiki Sloveniji.

Slika 1: Gašenje požara je potekalo kombinirano iz zraka in s tal

Na Fireappu sem videl, da se je kljub delovniku in dopoldanskim uram javilo kar nekaj operativcev. Med vožnjo iz službe sem že dobil sliko požara in natančnejše informacije, da gori na pogorju Stola, nekje med vrhom Stola in Muzcem na višini okoli 1000 m, na predelu, ki ga imenujemo Lepo brdo. Dva naša člana sta takoj odhitela preverit, koliko je ta požar oddaljen od najbližjih gozdnih poti. Ostali gasilci so čakali v gasilskem domu, kamor so bili napoteni tudi gasilci PGD Kobarid, ki so bili aktivirani skupaj z nami. Kmalu sem dobil informacije, da se požar širi in da je najbližje mesto, kamor bi lahko prišli z vozili, več kot kilometer oddaljeno od požara in še to dostopno samo z manjšimi terenskimi vozili. Po pogovoru s poveljnikom GZ smo se odločili za helikoptersko gašenje. Še med potjo do gasilskega doma preko ReCO sem zahteval aktivacijo helikopterja za gašenje.

Po prihodu v gasilski dom smo takoj vzpostavili sprejemno mesto in se odločili za štabno vodenje. Takoj po odobritvi helikopterja smo začeli s pripravo heliodroma in postavitvijo MB 8/8 in okoli 400 m tlačnega voda iz potoka Bela do prostora, ki je predviden za postavitve bazena. Okoli 15. ure je prispel helikopter SV Bell 412 in takoj pričel z gašenjem, saj se je do takrat požar že razširil na dober hektar površine. Vmes je na požarišče odpeljal še zmanjšan oddelek gasilcev z opremo (naprtnjače, požarne metle, razpihovalniki, MŽ ...). Njihova naloga je bila vzpostavitev sektorja »Stol«, usmerjanje helikopterja, pregled požarišča in gašenje.

Požar so gasilci okoli 18. ure lokalizirali, vendar je ob pregledu požarišča hitro postalo jasno, da bo do dokončne pogasitve še dolga pot, saj je bilo na terenu ugotovljeno, da je predvsem na levem in desnem boku požar prešel v podtalnega. Zaradi

Slika 2: Zahtevno zajemanje vode ob požarišču

Slika 3: Pogled na požarišče iz zraka

debele plasti iglic, listja in posušene trave je gorelo globoko pod površjem. Takšen požar se »skriva« v tleh in se ob ugodnih vremenskih razmerah (toplo ozračje in veter) spet pokaže na površju. Za dokončno pogasitev takšnega požara ne zadostuje zgolj helikoptersko gašenje, ampak je treba robove požarišča prekopati oz. namočiti do globine, kjer se požar nahaja. Zato smo se odločili, da naslednji dan že zgodaj zjutraj nadaljujemo z gašenjem. Pripravili smo zadostno število primerno usposobljenega moštva za gašenje v visokogorju in opremo za vzpostavitev trodelnega napada na požarišču (samostojeci 2000-litrski bazen, lahko prenosno motorno brizgalno in zadostne količine H- in D-cevi). Zjutraj se je najprej na požarišče transportiralo moštvo, člani katerega so pripravili (izkopali) prostor za postavitve bazena, nato pa še opremo. V sredo in četrtek se je tako cel dan zalivalo robove požarišča, helikopter pa je dovažal vodo v bazen in zalival požarišče. V četrtek zvečer se je celotno požarišče še enkrat pregledalo s termo kamero. Ker nismo odkrili nobenega žarišča, smo se odločili, da intervencijo zaključimo.

Vendar ne za dolgo, saj smo v soboto popoldan spet dobili poziv, da gori na pobočju Stola. Hitro smo ugotovili, da gre za isti požar. Takoj smo zahtevali helikopter in vmes spet pripravili vso opremo za gašenje na terenu in moštvo za transport na požarišče. Kljub temu da je bilo vetrovno, smo požar hitro omejili, ker je bila na tem območju trava še zelena in ni bilo hitrega širjenja požara. V soboto smo celotno linijo spet zalili, vendar smo se kljub temu odločili, da izkoristimo še nedeljo in celotno požarišče dobro pregledamo, zalijemo in po potrebi prekopljemo.

V nedeljo smo okoli 13. ure intervencijo zaključili. V teh petih dneh je na intervenciji sodelovalo 166 gasilcev iz GZ Kobarid. V četrtek so nam na pomoč priskočili še gasilci iz GZ Bovec in GZ Tolmin. Skupno smo opravili 1800 ur. Helikopter je opravil 236 nalletov in na požarišče pripeljal približno 145.000 litrov vode.

Kot zelo dobrodošla in uporabna pridobitev se je izkazala v lanskem letu nabavljena prenosna črpalka WICK 375, ki je zamenjala staro Tomosovo črpalko. WICK 375 je v Kanadi izdelana centrifugalna črpalka z 10 konjskimi močmi in tehta samo 25,4 kg. Ima 210 cc 2-taktni Solo motor in je opremljena z elektro omejevalcem prekoračitve obratov. Tako je primerna za nošenje po terenu in relejno črpanje vode na višje višine. Omogoča pretok do 375 l/min in stalno delovanje z več kot 20 bari pritiska. V PGD Breginj jo uporabljamo v dveh konfiguracijah, in sicer kot prenosno črpalko s sesanjem iz bazena oz. drugega vodnega vira ali pa kot črpalko, priključeno na 450-litrski inox rezervoar, ki ga po potrebi namestimo v VGV Land rover Defender 90.